

Varsinais- Suomen hyvinvointialueen palvelustrategia

ALUEHALLITUS 7.11.2023 § 364

Palvelustrategiassa tarkastelemme erityisesti viittä palvelukokonaisuutta

1. Sosiaali- ja terveyskeskuspalvelut
2. Lasten, nuorten ja perheiden palvelut
3. Perustason mielenterveys- ja päihdepalvelut
4. Iäkkäiden kotiin annettavat palvelut, ympärivuorokautinen ja yhteisöllinen asuminen
5. Perustason sairaalapalvelut

Erityisen tarkastelun kohteena on valittu palvelut, joissa on suuret asiakasmäärät tai kustannukset ja merkittävää kehittämistarvetta

Yleinen palvelulupaus ja periaatteet koskevat myös kaikkia muita palvelujamme eli

- Erikoissairaanhoido
- Päivystys ja ensihoito
- Vammaisten palvelut
- Työikäisten sosiaalipalvelut
- Muut sosiaalipalvelut

* Pelastustoimella oma palvelutasopäätös.

Varhan missio, visio ja arvot

#Hyvintekijät
#ViGörEttGottJobb

Turvaamme, parannamme,
pelastamme – hyvinvointia
yhdessä, joka päivä.

Vi tryggar, vi botar, vi räddar –
välfärd tillsammans, varje dag.

Ystävällisin
Vänligaste

Vaikuttavin
Effektivaste

Ammattilaisten arvostama
Uppskattat av de professionella

Yliopistollinen
Akademiskt

Kaksikielinen
Tvåspråkigt

Vastuullisen vaikuttavasti
Ansvarsfullt och effektivt

Ystävällisesti ammattitaidolla
Vänligt med yrkeskunnighet

Arvostavan yhdenvertaisesti
Uppskattande och jämlikt

Palvelustrategian tavoite ja tarkoitus

PALVELUSTRATEGIA

- Palvelustrategia on osa Varsinais-Suomen hyvinvointialueen strategiaa
- Palvelustrategiassa hyvinvointialue päättää järjestämisvastuulleen kuuluvan sosiaali- ja terveydenhuollon pitkän aikavälin tavoitteet
- Pelastustoimelle laaditaan oma palvelutasopäätös
- Palvelustrategiassa huomioidaan asukkaiden tarpeet, paikalliset olosuhteet, palvelujen saatavuus ja saavutettavuus sekä kustannusvaikuttavuus

Palvelustrategiassa asetetaan tavoitteita palvelukokonaisuuksille, jotka

- edistävät sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallisten tavoitteiden saavuttamista
- ovat kustannuksiltaan merkittäviä ja/tai laajalle asukasmäärälle tarjottavia palveluita
- joiden toimivuutta on katsottu tarpeen parantaa

Hyvinvointisi on meille tärkeää.

Tuemme sinua huolehtiessasi omasta hyvinvoinnistasi.

Tarjoamme laadukasta hoitoa, palvelua ja arjen turvallisuutta.

Osaavat ammattilaisemme varmistavat hyvän palvelun.

Yliopistollisuus, tutkitun tiedon hyödyntäminen ja asiakaslähtöisyys ovat toimintamme vaikuttavuuden perusta.

Kohtaamme sinut ystävällisesti ja mutkattomasti.

Tarjoamme palvelut suomeksi ja ruotsiksi.

Saat meihin yhteyden sujuvasti, tarvittaessa ympäri vuorokauden.

Tarjoamme palveluja eri tavoin – myös digitaalisina ja liikkuvina.

Turvaamme palvelujen ja hoidon oikea-aikaisuuden ja jatkuvuuden.

Voit vaikuttaa palvelujemme jatkuvaan kehittämiseen.

Arvioimme palvelulupausten toteutumista säännöllisesti.

Yleiset palvelulupaukset asiakkaillemme

Palvelustrategian yleiset periaatteet

Palvelurakenne ja palvelujen yhteensovittaminen

- Palvelumme ovat asiakaslähtöisiä, yhdenvertaisia, kaksikielisiä, vaikuttavia ja kustannustehokkaita
- Vahvistamme ennaltaehkäiseviä toimia väestön terveyden ja hyvinvoinnin turvaamiseksi
- Varmistamme palvelujen oikea-aikaisuuden, turvallisuuden ja tarpeenmukaisuuden sekä palvelujen yhteensovittamisen asiakasohjauksella.
- Kevennämme palvelurakennetta ja sujuvoitamme hoito- ja palveluketjuja.
- Tähtäämme eriarvoisuuden vähentämiseen yhteistyössä kaikkien kumppaneidemme kanssa.
- Palvelujen yhteensovittamista vahvistetaan laajasti sosiaali- ja terveyspalveluissa. Erikois- ja erityistason palveluja tuodaan lähemmäs perustason palveluja ja asiakkaita.

Palvelustrategian yleiset periaatteet

Palveluverkko

- Palveluverkko on saavutettava ja koostuu kiinteistä palvelupisteistä sekä monipuolisista digitaalisista ja liikkuvista palveluista.
- Palveluverkkoa kehitettäessä otetaan huomioon väestön ja eri asiakasryhmien tarpeet, väestön kehitys ja väestökeskittymät sekä väestön luonnolliset asiointisuunnat ja alueelliset erityspiirteet, kuten saaristoisuus ja julkisen liikenteen toimivuus.
- Palveluverkkosuunnittelu tähtää tehokkaaseen tilojen käyttöön ja ottaa huomioon talouden reunaehdot, kiinteistöjen kunnon, henkilöstön saatavuuden sekä muun käytettävissä olevan kapasiteetin.

- Palveluverkon muutoksissa huolehdimme asiakkaan palvelun jatkuvuudesta ja kielellisten oikeuksien toteutumisesta-siten, että uusi toimiva palvelu on käytössä ennen muutoksen voimaantuloa.
- Hyvinvointialue edistää osaltaan Varsinais-Suomen ja sen eri alueiden elinvoimaa yhteistyössä kuntien kanssa.

Palvelustrategian yleiset periaatteet

Palvelujen tuottajan valinta

- Hyvinvointialueen riittävä oma palvelutuotanto on järjestämislain mukainen lähtökohta. Varha huolehtii kaikissa tilanteissa järjestämisvastuunsa asianmukaisesta toteuttamisesta
- Palveluja voidaan hankkia yksityiseltä palveluntuottajalta, kun se on tarpeen tehtävien tarkoituksenmukaiseksi hoitamiseksi. Palvelustrategian tavoitteita toteutetaan yhdenmukaisesti omassa ja hankitussa palvelutuotannossa
- Palvelun tuottajan valinnassa huolehdimme Varhan kokonaisedusta huomioiden talous- ja henkilöstövaikutukset, palvelujen laadun ja jatkuvuuden turvaamisen, innovaatiomahdollisuudet ja huoltovarmuuden
- Varhan etu kilpailutuksissa on toimivat markkinat, jotka mahdollistavat terveen kilpailun. Kilpailutuksilla voidaan tukea alueen elinvoimaa huomioimalla myös pienten ja keskisuurten yritysten toimintamahdollisuudet

1. Sosiaali- ja terveyskeskuspalvelut 1/3

Tavoitteemme:

- Vahvistamme asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia tarjoamalla sosiaali- ja terveyskeskuksissa palveluja väestön tarpeiden ja elämänvaiheiden mukaisesti.
- Monialaiset palvelut vastaavat nopeasti ja laadukkaasti väestön palvelutarpeisiin ja turvaavat asiakkaan palvelun jatkuvuutta.
- Sosiaali- ja terveyskeskusten asema palvelujärjestelmässä on vahva.

Palvelulupauksemme:

Saat sosiaali- ja terveyskeskuksen palveluja tarpeitasi vastaavalla tavalla.

1. Sosiaali- ja terveystieteiden palvelut 2/3

Palvelurakenne, palveluvalikoima ja palvelujen yhteensovittaminen

- Neliportainen palvelurakenne:
  1. Sote-pisteet
  2. Sote-asetat
  3. Laajan palvelun sote-keskukset
  4. Yliopistollinen sote-keskus ja sen keskitetyt erityispalvelut
- Sovitamme asiakkaan sosiaali- ja terveystieteiden palvelut yhteen hänen tarpeidensa mukaisesti. Vahvistamme hoidon jatkuvuutta omatiimimallilla.
- Sote-keskuspalvelut ovat aktiivisia sairauksien ennaltaehkäisyssä ja ohjaavat asiakkaita heidän hyvinvointinsa ja terveytensä edistämiseen.
- **Sosiaali- ja terveystieteen palvelupiste** eli sote-piste on fyysinen palvelupiste. Se tarjoaa muutamia sosiaali- ja terveystieteen palveluja. Sote-piste on avoinna 1-5 arkipäivänä viikossa.
- **Sote-keskusten** ja **sote-asettien** palveluvalikoima vastaa väestön palvelutarpeita niin, että niissä tarjotaan kaikkien ikäryhmien tavanomaisia peruspalveluita.
  - Joissakin toimipisteissä on lisäksi tiettyyn asiakasryhmään erikoistunutta osaamista ja palveluita (esimerkiksi lasten, nuorten ja perheiden palvelut, ikääntyneiden palvelut, päihde- ja mielenterveystieteiden palvelut, muut työikäisten sosiaalipalvelut).
  - Sote-keskuksiin integroidaan harkitusti erityispalveluja ja erikoissairaanhoidon palveluja
- **Sote-keskusten** suurimmat yksiköt koordinoivat sote-keskuspalveluja. Ne tarjoavat vastaanottoja myös iltaisin ja viikonloppuisin.
- Erikoissairaanhoidon konsultaatiot ovat laajalti ammattilaisten käytettävissä.
- **Yliopistollinen sote-keskus** vastaa opetus- ja kehittämistoiminnasta sote-keskuspalveluissa ja tarjoaa eräitä erityispalveluja Varhan muille yksiköille

1. Sosiaali- ja terveystieteiden palvelut 3/3

Palvelun tuottajan valinnan periaatteet

- Järjestämme sosiaali- ja terveystieteiden palvelut omana toimintana tai yksityisenä palvelutuotantona varmistamaan saatavuutta tai täydentämään omia palveluja.
- Sosiaali- ja terveystieteiden palveluissa on mahdollista tarjota hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palveluita, joita voivat tuottaa mm. järjestöt ja muut toimijat.
- Hankinnassa suosimme palvelutuotannon ja talouden kannalta tarkoituksenmukaisia kokonaisuuksia ja varmistamme markkinoiden toimivuuden.

Palveluverkon muodostamisen periaatteet

- Digipalvelut ovat lähipalveluina laajasti käytettävissä.
- Sote-pisteet ja liikkuvat palvelut ovat lähipalveluita ja sijoittuvat pieniin **kuntiin** ja täydentävinä palveluina myös muihin väestökeskittyisiin.
- Sote-asetat sijoittuvat keskisuuriin kuntiin ja väestökeskittyisiin.
- Sote-keskukset sijoittuvat pääsääntöisesti seudullisesti keskitettyinä palveluina seutukuntien keskuksiin.
- Perhekeskus on osa sote-keskustoimintaa.
- Yliopistollinen sote-keskus tarjoaa terveydenhuollon keskitettyjä etävastaanottopalveluja.

1. Sosiaali- ja terveyskeskuspalvelut

Palveluverkko

Lähipalvelut	Liikkuvat palvelut Digipalvelut
Keskisuurten kuntien ja väestö-keskittymien palvelut	
Seudullisesti keskitetyt palvelut	
Hyvinvointi-alueitasoiset palvelut	

Palveluvalikoima ja palvelujen yhteensovittaminen

<p>Sosiaali- ja terveystilat Palvelupisteittäin vaihtelevat mutta määrällisesti rajatut lähipalvelut. Esimerkiksi sairaanhoitajan ja/tai lääkärin vastaanotto. Neuvontaa ja ohjausta.</p>	Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
<p>Sosiaali- ja terveysasemat Kaikkien väestöryhmien tavanomaiset sosiaali- ja terveyskeskuspalvelut, palveluvalikoima voi vaihdella toimipistekohtaisesti.</p>	
<p>Sosiaali- ja terveyskeskukset, Kaikkien väestöryhmien palvelut saatavilla laajana valikoimana ennaltaehkäiseviä ja korjaavia sosiaali- ja terveyspalveluja. Osa sote-keskuksista tarjoaa myös erityistä osaamista tiettyjen asiakasryhmien tarpeisiin. Asiakasohjaus. Kolmannen sektorin yhteistyö.</p>	
<p>Yliopistollinen sosiaali- ja terveyskeskus Erityistason palvelut, keskitetyt etäpalvelut, monialainen osaamisen ja palvelujen kehittäminen</p>	

Palvelurakenne

Perustason palvelut
Perustason palvelut
Laajat perustason palvelut. Tuetaan kotiin annettavia palveluita
Yhteiset ja erityistason sosiaali- ja terveyspalvelut

2. Lasten, nuorten ja perheiden palvelut 1/3

Tavoitteemme:

- Lapset ja nuoret voivat hyvin ja saavat tukea hyvään ja turvalliseen elämään.
- Ennaltaehkäisevät ja varhaisen tuen palvelut edistävät osallisuutta yhteiskuntaan ja vähentävät lasten, nuorten ja lapsiperheiden palvelutarvetta.
- Järjestämme lapsiperheiden palvelut oikea-aikaisesti ja yhdenvertaisesti lapsen omassa elinympäristössä.
- Palvelut ovat laadukkaita, vaikuttavia ja yhdenmukaisin periaattein toteutettuja koko Varsinais-Suomen alueella. Erityistason palvelujen tarve vähenee.
- Vähennämme lasten ja nuorten eriarvoisuutta.

Palvelulupauksemme:

Saat tarvitsemaasi tukea ja apua nopeasti, läheltä ja tarvitsemallasi tavalla.

Jos palveluntarpeesi jatkuu pitempään, nimeämme sinulle oman työntekijän.

2. Lasten, nuorten ja perheiden palvelut 2/3

Palvelurakenne, palveluvalikoima ja palvelujen yhteensovittaminen

- Perhekeskuksen palveluita ovat ennaltaehkäisevät sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut kuten neuvolapalvelut, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut, oppilas- ja opiskelijahuollon kuraattori- ja psykologipalvelut, sosiaalihuoltolain mukaiset lapsiperhepalvelut sekä kasvatus- ja perheneuvonnan palvelut.
- Sote-keskukset ja erikoissairaanhoido tarjoavat perhekeskuspalveluille avoterveydenhuollon palveluita ja konsultaatiota, mukaan lukien avopediatrian palvelut
- Päihde- ja mielenterveyspalvelut, lapsiperheiden sosiaalityö sekä erityistason sosiaalipalvelut kuten lastensuojelu sekä vammaispalvelut jalkautuvat perhekeskuksiin.
- Perhekeskuksissa sovitamme yhteen lasten, nuorten ja perheiden palveluja asiakaslähtöisesti kuntien ja kolmannen sektorin palvelujen kanssa. Huomioimme perheiden kulttuuriset lähtökohdat.
- Lapsiperhesosiaalityön ja erityistason palveluissa kuten lastensuojelussa painotamme ennaltaehkäiseviä palveluja, avohuollon ja kotiin vietäviä palveluita ja varhaisen tuen palveluita sekä monialaista yhteistyötä.
- Painottamalla varhaisen vaiheen lapsiperheiden palveluita vähennämme lastensuojelun sijaishuollon ja muiden erityistason palvelujen tarvetta

2. Lasten, nuorten ja perheiden palvelut 3/3

Palvelun tuottajan valinnan periaatteet

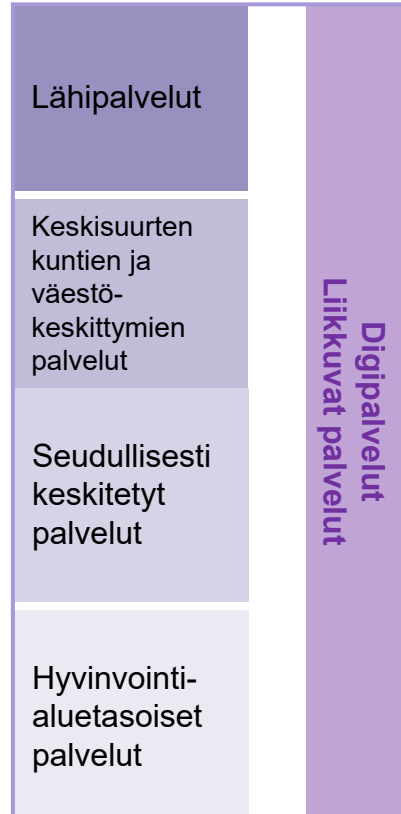
- Lisäämme lapsiperheiden kotipalvelua omana tuotantonamme.
- Vahvistamme kolmannen sektorin roolia lapsiperheiden palveluissa.
- Vahvistamme lastensuojelun sijaishuollon omaa tuotantoa, jotta meillä on riittävästi sijaishuollon ympärivuorokautisia omia palveluita.
- Lisäämme lastensuojelun perhehoidon osuutta ja vahvistamme perhehoidon toimintaedellytyksiä.

Palveluverkon muodostamisen periaatteet

- Digitaaliset, liikkuvat ja kotiin annettavat lähipalvelut palvelevat perheitä koko alueellamme.
- Perhekeskuksilla on sote-keskusten ja sote-asemien lisäksi omia palvelupisteitä. Sen toimipaikkoja on myös varhaiskasvatusyksikköjen, koulujen ja oppilaitosten yhteydessä.
- Tarjoamme lapsiperheiden sosiaalityön ja lastensuojelun palveluita perhekeskuksissa seudullisina ja seudullisesti keskitettyinä palveluina
- Perhekeskus jalkautuu verkostomaisesti lähelle asiakkaita yhdessä kuntien ja muiden yhteistyökumppaneidemme kanssa.

2. Lasten, nuorten ja perheiden palvelut

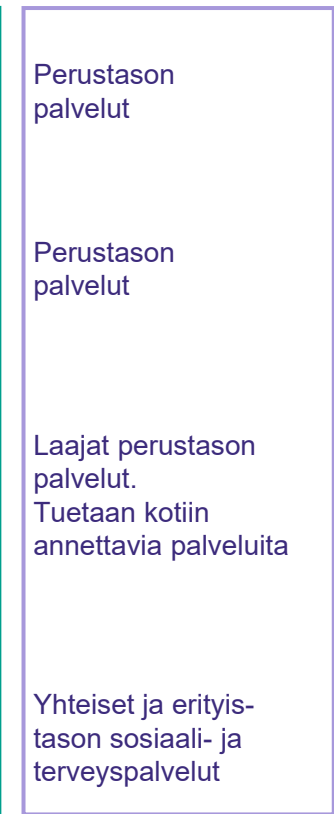
Palveluverkko

Palveluvalikoima ja palvelujen yhteensovittaminen

Palvelurakenne

3. Perustason mielenterveys- ja päihdepalvelut 1/3

Tavoitteemme:

- Työikäisille ja ikääntyneille tarjottavat matalan kynnyksen ja muut ensivaiheen mielenterveys- ja päihdepalvelut ovat helposti saatavilla. Ne toteutuvat oikeaan aikaan ja laadukkaasti koko Varhan alueella.
- Vähennämme tarvetta erikoissairaanhoidon, laitoshoidon ja asumispalvelujen käytölle vaikuttavilla ja yhdenmukaisin periaattein saatavilla olevilla peruspalveluilla.

Palvelulupauksemme:

Saat tarvittaessa ripeästi yhteyden valitsemassasi palvelukanavassa. Tarjoamme palveluja tarpeittesi mukaan, ja tarvitessasi sovitamme niitä yhteen.

Jos palveluntarpeesi jatkuu pitempään, nimeämme sinulle oman työntekijän.

3. Perustason mielenterveys- ja päihdepalvelut 2/3

Palvelurakenne, palveluvalikoima ja palvelujen yhteensovittaminen

- Laajennamme digitaalisia palveluita, ja tukea on saatavilla ympärivuorokautisesti.
  - Painotamme matalan kynnyksen, digitaalisia, kotiin vietäviä sekä jalkautuvia liikkuvia avopalveluita. Tavoitteenamme on vähentää asumispalvelujen ja laitospalvelujen tarvetta.
  - Moniammatillista mielenterveys- ja päihdepalveluosaamista on sote-keskuksissa.
- Psykiatrisen erikoissairaanhoidon konsultaatiot ovat laajalti ammattilaisten käytettävissä.
  - Kuntoutumista tukevat koulutetut kokemusasiantuntijat ja kolmannen sektorin palvelut.
  - Otamme huomioon perheen kokonaistilanteen ja muut tarvittavat palvelut.

3. Perustason mielenterveys- ja päihdepalvelut 3/3

Palvelun tuottajan valinnan periaatteet

- Järjestämme mielenterveys- ja päihdepalveluja omana toimintanamme. Yksityisellä palvelutuotannolla täydennämme omia palvelujamme.
- Vahvistamme omaa palvelutuotantoamme erityisesti asumispalveluissa, yhteisösosiaalityössä ja etsivässä työssä sekä päihde- ja riippuvuuspalveluiden avo-, laitosvieroitus- ja selviämisasemapalveluissa.
- Siirrymme moniammatilliseen arviointiin mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumispalveluiden ja päihdelaitoskuntoutusten arvioinneissa. Hyödynnämme tarvittaessa omia asumispalveluyksiköitämme.

Palveluverkon muodostamisen periaatteet

- Tarjoamme moniammatillisia mielenterveys- ja päihdepalveluita digitaalisesti, sote-pisteissä, sote-aseilla ja sote-keskuksissa. Niitä tuetaan yhteisillä, hyvinvointialuetasoisilla mielenterveys- ja päihdepalveluilla ja liikkuvilla palveluilla.
- Liikkuvat ja kotiin vietävät palvelut ovat osa avopalvelujamme. Ne mahdollistavat yhdenvertaisen palveluiden saatavuuden koko alueellamme.

3. Mielensterveys- ja päihdepalvelut (perustaso)

Palveluverkko

Lähipalvelut	Liikkuvat palvelut Digipalvelut
Keskisuurten kuntien ja väestökeskittymien palvelut	
Seudullisesti keskitetyt palvelut	
Hyvinvointialue- tai alue- tason palvelut	

Palveluvalikoima ja palvelujen yhteensovittaminen

Sosiaali- ja terveystilat Palvelupisteittäin vaihtelevat, rajatut lähipalvelut.	Mielensterveys- ja päihdepalvelupiste Palvelupisteittäin vaihtelevat rajatut lähipalvelut. Esimerkiksi hoitajavastaanotto tai sosiaalihuollon neuvontaa ja ohjausta.	Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
Sosiaali- ja terveys- asemat Tavanomaiset perustason sote-palvelut, palveluvalikoima voi vaihdella. Asiakasohjauspalvelut.	Mielensterveys- ja päihdepalvelut sote- asemilla Mielensterveys- ja päihdehoito ja - kuntoutus tarvittaessa jalkautuvina avopalveluina. Sosiaalihuollon neuvonta, ohjaus sekä yksilö- ja jalkautuvat palvelut.	
Sosiaali- ja terveys- keskuskeskukset Laajat perustason sote-palvelut. Asiakasohjaus.	Mielensterveys- ja päihdepalvelut sote- keskuksessa Moniammatillinen mielensterveys- ja päihdehoito ja - kuntoutus tarvittaessa jalkautuvina avopalveluina, ml. ryhmämuotoiset hoidot. Sosiaalihuollon moniammatillinen ohjaus ja neuvonta, yksilö- ja ryhmämuotoinen työ sekä jalkautuen toteutettavat sosiaalipalvelut ml. päivätoiminta.	
Yliopistollinen sosiaali- ja terveyskeskus Monialainen osaamisen ja palvelujen kehittäminen	Yhteiset palvelut Selviämisasemahoito ja laitospäihdehoito, asumispalveluiden arviointiyksiköt, digimielensterveysklinikka, päiväkeskustoiminta	

Palvelurakenne

Suppeat perustason palvelut
Perustason palvelut
Laajat perustason palvelut
Yhteiset ja erityis- tason sosiaali- ja terveyspalvelut

4. Ikääntyneiden palvelut 1/3

Tavoitteemme:

- Hyvinvointia ja terveyttä edistävät palvelumme vahvistavat ikääntyneiden osallisuutta ja toimintakykyä.
- Tarjoamme palveluja oikea-aikaisesti ja monimuotoisesti kotiin tai kodinomaiseen ympäristöön.
- Ikääntyneiden palveluiden ennalta ehkäiseviä palveluja kootaan ikäkeskukseen, jossa toimii myös ikäneuvola

Palvelulupauksemme:

Tuemme sinua ja toimintakykyäsi.

Varmistamme riittävät palvelut yhdessä kanssasi.

4. Ikääntyneiden palvelut 2/3

Palvelurakenne, palveluvalikoima ja palvelujen yhteensovittaminen

- Hoidon tarpeen arviointi ja palvelu/hoitosuunnitelma varmistavat palvelujen yhteensovittamisen ja vaikuttavuuden. Kuntouttavat arviointiyksikkömme tukevat ikääntyneiden palvelutarpeen arviointia.
  - Tuemme kotona asumista tukemalla omaishoitoa sekä tarjoamalla toimintakyvyn tukea, kuntoutuspalveluja, kuntouttavaa päivätoimintaa, tilapäishoitoa ja teknologisia ratkaisuja.
  - Äkilliseen avuntarpeeseen vastaamme sosiaalipalvelujen ja ensihoidon yhteistyönä.
- Vahvistamme yhteisöllisen asumisen, perhehoidon ja kotona asumista tukevien palvelujen osuutta. Luovumme pitkäaikaisesta laitospalvelusta ja sopeutamme ympärivuorokautisen palveluasumisen osuutta asiakkaiden tarpeet huomioiden.
  - Sosiaali- ja terveystieteiden keskuksista saa kuntoutuksen erityisosaamista ja konsultaatiotukea sekä ikääntyneiden tarvitsemia lääkäripalveluja.
  - Ehkäisemme yksinäisyyttä ja vahvistamme osallisuutta ja toimintakykyä yhdessä yhteistyökumppaneidemme kanssa.

4. Ikääntyneiden palvelut 3/3

Palvelun tuottajan valinnan periaatteet

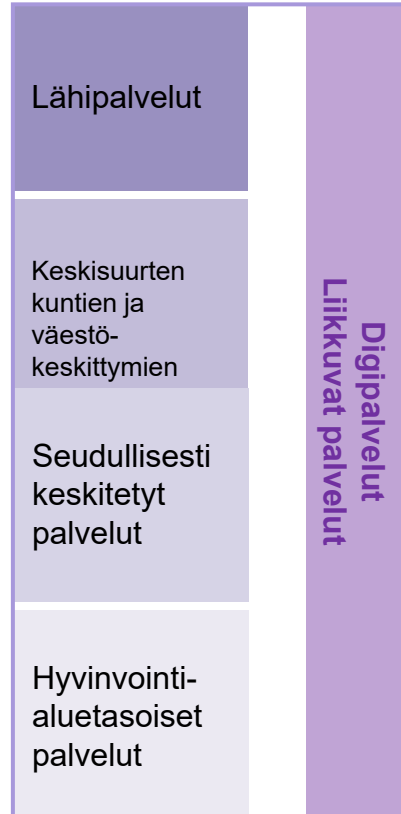
- Tuotamme kotiin annettavat palvelut sekä ympärivuorokautisen palveluasumisen monituottajamallilla. Kumppaneina on yrityksiä ja järjestöjä.
- Etsimme kumppaneita investoimaan yhteisöllisen asumisen yksiköihin. Me vastaamme asukasvalinnasta ja määrittelemme palvelutarpeen. Palvelut tuotamme monituottajamallilla.
- Ikääntyneiden perhehoitoa toteutamme toimeksiantosuhteessa.

Palveluverkon muodostamisen periaatteet

- Digitaaliset asiakaspalvelut ja ammattilaisten konsultaatiopalvelut ovat käytettävissä koko Varsinais-Suomessa.
- Perustamme kotona asumista tukevat palvelut sosiaali- ja terveyskeskuksiin.
- Kuntouttavat arviointiyksiköt sijoitamme seudullisesti, mahdollisuuksien mukaan sosiaali- ja terveyskeskusten välittömään yhteyteen.
- Ympärivuorokautisen palveluasumisen pyrimme järjestämään lähellä asiakkaan toivomaa asuinympäristöä.
- Laajennamme yhteisöllisen asumisen ja ikääntyneiden perhehoidon palveluverkkoa koko Varhaan. Tavoitteenamme on tarjota palveluita lähellä asiakkaan toivomaa asuinympäristöä.
- Sosiaali- ja terveyskeskukset toimivat geriatrian ja ikääntyneiden kuntoutuspalvelujen tuki- ja osaamisyksikköinä.

4. Ikääntyneiden palvelut

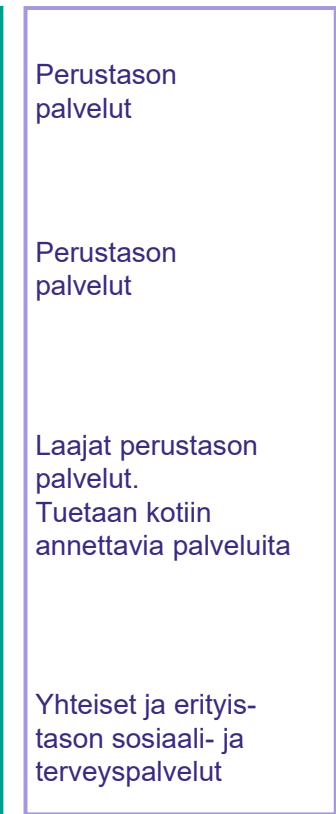
Palveluverkko

Palveluvalikoima ja palvelujen yhteensovittaminen

Palvelurakenne

5. Perustason sairaalapalvelut 1/3

Tavoitteemme:

- Kotisairaalahoido on ensisijaista, kun tarvitaan hoitoa tai kuntoutusta.
- Osastomme tarjoavat vaikuttavaa hoitoa, kuntoutusta, seurantaa ja tutkimuksia – tavoitteenamme on aina potilaan toimintakyvyn paraneminen.
- Hoitjakson päätyttyä ohjaamme potilaat tarvittavien palveluiden piiriin.
- Osastomme toimivat kotisairaalahoidon tukiosastoina ja tarvittaessa tarjoavat hoitoa osastolla.

Palvelulupauksemme:

**Huomioimme tarpeesi
monipuolisesti.**

**Tuemme nopeaa kuntoutumistasi
ja kotona pärjäämistä.**

varha

5. Perustason sairaalapalvelut 2/2

Palvelurakenne, palveluvalikoima ja palvelujen yhteensovittaminen

- Yhdenmukaistamme perustason sairaalahoidon toimintatavat sisäänotosta alkaen kuntouttaviksi ja parhaiden käytäntöjen mukaan toimiviksi.
- Joillakin vuodeosastoilla on keskitettyä erityisosaamista tiettyjen asiakasryhmien erityistarpeisiin.
- Perustason vuodeosastot, kotisairaala ja kotisaattohoito toimivat osana sairaalahoidon kokonaisuutta.
- Sovitamme sairaalahoidon palvelut yhteen asumispalvelujen ja kotihoidon kanssa toimivaksi palveluketjuksi. Näin mahdollistamme sujuvan kotiuttamisen.
- Otamme omaisten ja läheisten osallisuuden huomioon koko hoitojakson ajan.

Palvelun tuottajan valinnan periaatteet

- Tuotamme ensisijaisesti itse vuodeosasto-, kotisairaala- ja kotisaattohoitopalvelut.

Palveluverkon muodostamisen periaatteet

- Laajennamme kotisairaala- ja kotisaattohoitopalvelut kattamaan yhdenmukaisina koko alueemme.
- Määrittelemme vuodeosastojen kapasiteetin ja palveluverkon väestön palvelutarpeita vastaavaksi.
- Taloudellisesti ja toiminnallisesti järkevä toiminta vaatii riittäviä ympärivuorokautisia henkilöstöresursseja ja diagnostisia tukipalveluita. Näiden turvaaminen edellyttää keskittämistä useamman vuodeosaston yksiköihin.

5. Perustason sairaalapalvelut

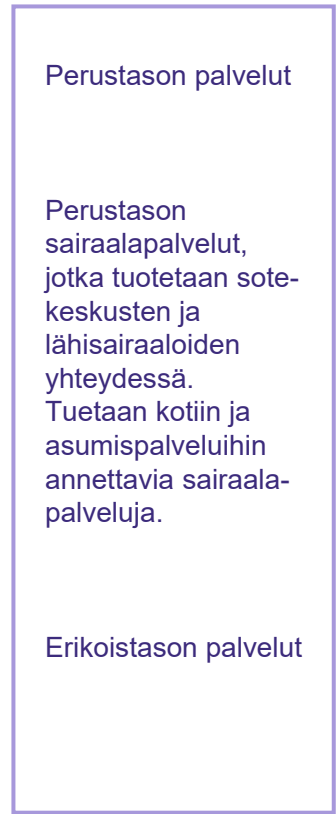
Palveluverkko

Palveluvalikoima ja palvelujen yhteensovittaminen

Palvelurakenne

Muiden palvelujen keskeisiä tavoitteita

Muita keskeisiä tavoitteita

**Erikoissairaanhoido, päivystys
ja ensihoito**

**Vammaispalvelut, työikäisten sosiaalipalvelut
ja muut sosiaalipalvelut**

Kehitämme sosiaali- ja terveydenhuollon sekä perustason ja erityistason välisistä hoito- ja palveluketjuista entistä vaikuttavampia ja yhdenvertaisempia

Tarjoamme entistä monipuolisempia asiointitapoja – myös digitaalisesti

Yliopistosairaalamme on korkeatasoinen erikoissairaanhoidon palveluiden tuottaja ja kehittäjä sekä maineikas tutkimus- ja koulutusyksikkö

Turvaamme tarvetta vastaavan ja oikea-aikaisen hoitopääsyn

Vahvistamme erikoistason osaamisen tarjontaa myös sote-keskuksissa.

Vahvistamme ennalta ehkäisevää toimintaa, toimintakykyä tukevia avopalveluita ja kotiin vietäviä palveluja

Vahvistamme moniammatillisten tiimien osaamista sekä palveluiden laatua ja jatkuvuutta

Tuemme ihmisten elämänhallintaa ja hyvinvointia. Näin vähennämme sosiaalisten ongelmien kärjistymistä ja edistämme työ- ja toimintakyvyn säilymistä ja vahvistumista.

Sanasto

Asiakasohjaus	Asiakkaalle annettava yleinen neuvonta ja ohjaus tai palvelutarpeen arvioinnin perusteella tehtävä palveluohjaus (THL)
Digitaalinen palvelu	Verkkosivusto tai mobiilisovellus sekä niihin liittyvät toiminnallisuudet (Laki digitaalisten palvelujen tarjoamisesta 306/2019)
Erityistason sosiaali- ja terveyspalvelut	Perustasoa vaativimmat palvelut, jotka edellyttävät erityisosaamista, esimerkiksi lastensuojelu tai erikoissairaanhoido
Etäpalvelu	Asiakkaan kotiin tai muuhun ympäristöön annettava palvelu, joka toteutetaan digitaalisen apuvälinein: esim. etävastaanotto, etäkuntoutus, etäseuranta, lääkkeen annosjakeluautomaattipalvelu.
Keskitetty palvelu	Palvelu, jota tarjotaan asiakkaan päivittäisen elinympäristön ulkopuolelta käsin seudullisesti/alueellisesti/valtakunnallisesti keskitettynä
Kotiin annettava palvelu	Asiakkaan kotiin/asumispaikkaan kertaluonteisesti tai säännöllisesti annettava fyysinen tai digitaalinen palvelu, esim. kotihoito, kotipalvelu, kotikäynti, kotisairaalaohito, kotikuntoutus, kotisaattohoito
Kuntouttava arviointiyksikkö	Palvelu, joka selvittää, millaista apua iäkäs asiakas tarvitsee kotona asumisen tueksi ja samanaikaisesti tukee asiakkaan toimintakykyä hänelle räätälöidyillä terapia- y.m. palveluilla
Lähipalvelu	Palvelu, jota annetaan asiakkaan päivittäisessä elinympäristössä tai tarjotaan asiakkaille helposti saavutettavana sähköisenä palveluna (THL).
Matalan kynnyksen palvelut	Palvelu, jossa on tarkoituksella madallettu asiakkaalta vaadittavia edellytyksiä palveluun hakeutumisessa. Esimerkiksi palvelun maksuttomuus, anonymisuus tai palvelun tarjoama tuki tai hyödykkeet.
Monituottajamalli	Tapa järjestää palveluja siten, että palveluita tuottavat useat eri toimijat, hyvinvointialue itse, yritykset ja/tai kolmas sektori
Palvelujen saatavuus	Tila, jossa asiakkaan tarpeisiin vastaavia palveluja on riittävästi tarjolla ja oikea-aikaisesti käytettävissä (THL)
Palvelujen saavutettavuus	Tila, jossa asiakkaan pääsy palveluihin on varmistettu ja asiakas pystyy hyödyntämään palveluja (THL)
Palvelujen yhteensovittaminen (integraatio)	Toiminta, jossa sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestäjä tai sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottaja huolehtii asiakkaan/asiakkaiden tarvitseman palvelukokonaisuuden muodostamisesta
Palveluketju / Hoitoketju	Tietyille asiakasryhmälle tiettyyn tarpeeseen suunniteltujen perättäin tai osin yhtäaikaaisesti toteutuvien palvelujen muodostama palvelukokonaisuus. Terveystuon palveluissa käytetään nimitystä hoitoketju.

Palvelukokonaisuus	Asiakasryhmän tarpeisiin perustuva, useista palveluista koostuva kokonaisuus, jonka järjestämiseen, tuottamiseen tai toteuttamiseen voi osallistua yksi tai useampi toimija (THL)
Palvelun ulkoistaminen	Organisaation osan tai palvelutoiminnan osittaista siirtämistä ostettavaksi ulkopuoliselta yritykseltä.
Palvelupolku	Asiakkaan palvelutarpeeseen perustuva suunnitelmallinen, yksilöllisesti toteutettava ja vaiheittain etenevä kokonaisuus, joka koostuu useista eri palveluista tai palveluprosesseista (THL)
Palvelurakenne	palvelut luokitellaan "kevyistä raskaisiin" sen mukaan, miten resurssi-intensiivistä palvelu on: yleinen terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen – sairauksien ehkäisy – perustason avopalvelut – erikoistason avopalvelut – ympärivuorokautiset hoito- ja hoivapalvelut
Palvelutarve	Asiakkaan todettu tarve saada sellaisia palveluja, jotka asiantuntijan tai ammattihenkilön arvion mukaan tukevat asiakasta (THL)
Palveluvalikoima	Luettelo tietyn palvelukokonaisuuden sisällä annettavista palveluista.
Palveluverkko	Samanaikaisesti toimivien palvelutoiminnan piirissä olevien fyysisten toimipisteiden ja digitaalisten palvelujen kokonaisuus (MAL 2016).
Perhehoito	Sosiaalipalvelu, jossa perhehoitaja antaa sosiaalihuollon asiakkaalle hoitoa tai huolenpitoa joko omassa kodissaan tai asiakkaan kotona (TEPA)
Perhekeskus	Palveluverkosto, joka tarjoaa varhaista tukea sekä vastaa lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin ja avun tarpeisiin. Perhekeskus voi toimia verkostomaisena, fyysisessä toimipisteessä tai sähköisen perhekeskuksen muodossa (THL).
Seudullinen palvelu	Palveluja tarjotaan myös seutukeskuksia pienemmissä väestökeskityksissä, jolloin merkittävä osa seudun asiakkaita saa palvelua lähiympäristössään sijaitsevassa toimipisteessä.
Seudullisesti keskitetty palvelu	Palvelua tarjotaan alueellisesti keskitettynä siten, että vain osa asiakkaista saa palvelun lähiympäristössään. Esimerkiksi Turkuun ja seutukeskuksiin keskitetyt palvelut.
Sosiaali- ja terveyskeskus	Sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksikkö, joka laaja-alaisesti tarjoaa julkisesti rahoitettuja sosiaalihuollon peruspalveluja ja perusterveydenhuollon palveluja sekä mahdollisesti joiain näitä täydentäviä palveluja (THL)
Sosiaali- ja terveyspalvelupiste (sote-piste)	Varhan fyysinen palvelupiste, joka tarjoaa muutamia sosiaali- ja terveyspalveluja lähipalveluna ja on avoinna 1-5 arkipäivänä viikossa.
Yhteisöllinen asuminen	Sosiaalipalvelu, jossa palvelunantaja järjestää sosiaalihuollon asiakkaalle tämän tarpeita vastaavan asunon esteettömässä ja turvallisessa asumisyksikössä sekä mahdollisuuden osallistua siellä tarjottavaan, sosiaalista kanssakäymistä edistävään toimintaan
Ympäri- vuorokautinen palveluasuminen	Sosiaalipalvelu, jossa palvelunantaja järjestää sosiaalihuollon asiakkaalle tämän tarpeita vastaavan asunon yhteisöllistä toimintaa tarjoavassa esteettömässä ja turvallisessa asumisyksikössä sekä tämän tarvitseman hoidon ja huolenpidon viipymättä ja vuorokaudenajasta riippumatta

Kiitos!

Lisätietoa: varha.fi / [strategia](#)

